

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

Izhaja tedensko in sicer vsako soboto ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravišstvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni s navedbo vira.
Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.880.

XIII. letnik,

V LJUBLJANI, dne 7. junija 1930.

Štev. 23.

Izhajanje »Obrtnega Vestnika«

se bo z ozirom na željo naših naročnikov s prihodnjo številko preložilo od sobote na **petek**, da tako omogočimo dostavljanje ob sobotah in v nedeljo.

Upravišstvo »Obrtnega Vestnika«

Pospeševanje obrta in produktivne nabavne zadruge.

V našo državo se uvažajo različni stroji, izdelki in predmeti, katerih izdelava pripada raznim obrtniškim strokam, oziroma obrtnikom, ki jih imamo v naši državi dovolj na razpolago. Iz inozemstva prihaja dosti takih predmetov, ki bi jih naši obrtniki tudi lahko izdelovali, če bi imeli za to na razpolago primerne prostore, orodje in predvsem finančno oporo. Iz inozemstva prihajajo tudi izdelki, katerim domači obrtniki še niso kos, pa bi si s pomočjo svojih organizacij, zlasti s pomočjo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki bi prirejala potrebne tečaje in dajala navodila, s katerimi bi si naš obrtnik prisvojil možnost tudi za izdelovanje takih izdelkov. Čim več izdelkov se uvažuje iz inozemstva v našo državo, toliko bolj se pospešuje brezposelnost in toliko bolj je ogrožena že itak šibka eksistenca našega obrtnika in delavca.

Za uresničanje tega važnega vprašanja bo treba resno misliti in prirediti akcijo o ustanavljanju Produktivnih nabavnih zadrug, ki bi imele nalogo izdelovati različne predmete, ki se dosedaj uvažajo iz inozemstva, seveda v kolikor bi bila izdelava teh predmetov za enkrat pri nas sploh mogoča. S tem bi bilo pomagano našemu obrtniku in delavcu v gnojnem oziru, ugled pa bi dobila pri tem tudi naša obrt in industrija.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani in Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru je sklicala dne 1. junija t. l. sestanek kovinarjev v Ljubljani, kjer se je prvič obravnavalo to važno vprašanje.

G. Ivan Rebek iz Celja, ki je prvi sprožil to misel, je v obširnem in stvarnem predavanju poudarjal potrebo Produktivnih nabavnih zadrug za obrtništvo. Izvajal je, da se na letošnjem velesojmu žal opaža, da so skoro vse obrtne stroke bolj napredovale, kakor kovinske. Naše obratovanje je zastarelo, ker delamo še vedno tako, kakor smo delali pred 50 leti. Tako ne sme iti več dalje in naša dolžnost je, da pričnemo resno misliti, po katerem potu bi prišli kovinarji do razmaha svoje stroke. Srce nas boli, ko vidimo, da se uvažuje blago v toliki meri v državo in da gre naš denar v tujino, dočim je naš obrtnik brez dela in jela. Skrbeti moramo zase, kakor tudi za narod in državo. Vse se modernizira in tudi nekatere obrtne panoge so se povzpelle do viška. K temu je pripomogla zlasti elektrika. Vse to pa moramo pravilno izrabit. Vsak obrtnik naj se poprime le ene stroke oziroma izdelovanje izdelkov ene vrste, vse drugo, kar mu ovira napredek, pa naj pusti v nemar. V močni in složni organizaciji stremimo za ustanavljanjem

Produktivnih zadrug za enkrat za kovinarje, pozneje pa tudi za druge obrtne stroke. Produktivni zadrugi kovinarjev se mora dati možnost za izdelovanje vseh predmetov, ki spadajo v dotično stroko. Izdelovali bi se v prvi vrsti poljedelski stroji, plugi, brane, slamoreznice itd., potem pa tudi drugi predmeti in izdelki. Vsak obrtnik naj bi izdeloval posebnost, t. j. ene vrste predmete. Zadruga naj bi izdelala potrebne modele ter razdelila članom delo, naročevala surovine in pridobivala naročnike. Zadruga naj bi tudi določala cene izdelkov tako, da bi bila vsaka konkurenca med člani izključena, pač pa bi lahko konkurirali z drugimi tujimi podjetji in tovarnami.

Urad za pospeševanje obrti naj bi sodeloval s svojimi strokovnjaki. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo pa naj bi nam preskrbela potrebno statistiko in sicer koliko in kakšnih izdelkov je bilo v posameznih letih uvoženo v našo državo, koliko znaša cena posameznih predmetov, koliko carina itd. Najtežja naloga pri vsem tem bo seveda financiranje zadrug. Kapital bi se moral zbirati z deleži zadrug in članov. Zaradi varnosti zadruga bi morali imeti člani vsaj polovico deležev. Primerno podpirati pa bi nas morale tudi domače ustanove in zavodi.

To bi bil času primeren razvoj obrti, ki bi dal našim obrtnikom in delavcem dovolj zaslužka in tudi eksistenco, in prepričani smo, da bomo pri tem tekem 10 let zabeležili 80% našega dela in naše koristi. Prepričani pa smo tudi, da bi bili naši izdelki solidnejši, trpežnejši in, kar je glavno, gotovo tudi cenejši.

Predavanje gospoda Ivana Rebeka iz Celja je zelo vsestransko priznanje in vnela se je nato živahna debata. G. Josip Rebek iz Ljubljane se je predavatelju toplo zahvalil za njegovo izvajanje in nasvete, ki nam jih je dal kot smernice in navodila za bodoče delovanje na polju zadrugištva. Letošnji velesojm nam jasno spričuje, kako lepe dobičke delajo inozemski trgovci in kako posegajo tujci v našo državo osobito Slovenijo, ki v obrtu in industriji ni na zadnjem mestu Evrope. To pa le zato, ker nas tujci nimajo za dovolj zrele in podjetne. Pozdravlja idejo za oživitvenje produktivnega sistema v naših krajih. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je tozadevno že stopila v stik s Kmetijsko družbo v Ljubljani, ki nam je zagotovila svojo pomoč in sodelovanje. Uverjeni smo, da nas bo podpirala tudi naša Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v administrativnem, naši denarni zavodi pa v finančnem pogledu.

Končno se sprejme nastopni predlog g. Josipa Rebeka iz Ljubljane:

1. Prihodnje leto po velesojmu naj se skliče v Celju kongres obrtnikov kovinskih strok, na katerem se bo sklepalo o ustanavljanju Produktivnih nabavnih zadrug. Do tega časa pa naj se otvori tozadevna polemika kovinarskih obrtnikov v »Obrtnem Vestniku«;

2. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani in Mariboru naj pripravi do kongresa potrebne referate oziroma gradivo za predloge;

3. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani oziroma zavod za pospeševanje obrti TOI naj zbere do kongresa potrebno statistiko in elaborat za izdelovanje omenjenih izdelkov v naših krajih;

4. Vsem zadrugam se naroča, da o tem obveste svoje člane kovinarje in jih opozore na udeležbo k polemiki, oziroma na izvajanje svojega mnenja v »Obrtnem Vestniku«.

Zveza obrtnih Zadrug v Ljubljani,
Splošna zveza obrtnih zadrug
v Mariboru.

Kongres zbornic TOI v Dubrovniku.

Kakor smo že poročali, se je vršil 25. in 26. maja t. l. kongres vseh zbornic (komor) za trgovino, obrt in industrijo iz cele države. Kongres je razpravljal med drugim tudi o ureditvi zbornic, pri čemer je prišel v razgovor tudi osnutek novega obrtnega zakona, kolikor se nanaša na kompetenco zbornic in njihov sistem. Razun beograjskih so bile vse zbornice, tudi zbornice iz Južne Srbije (Skoplje) in Črne gore (Podgorica), za skupne zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ker se dobro zavedajo, da bi sistem ločenih zbornic ponižal izvenbeograjske zbornice na nivo podrejenih predstavnikov, nekakšnih filijalk beograjskih komor brez odločujoče vloge. Tudi so se vse zbornice, razun beograjskih, izjavile za to, da naj bo obrtna oblast državna oblast, ker ima samo ta zadostno avtoriteto in eksekutivno moč in ker ne gre, da bi padle zbornice na nivo birokratskih uradov.

Po živahnih debatah, med katerimi so tudi slovenski delegati industrije, obrti in trgovine energično nastopili proti izjavam predsednika beograjske zanatske komore, je bil z odobravanjem sprejet glavni referat zborničnega tajnika g. Mohoriča iz Ljubljane in g. gen. tajnika zagrebške zbornice g. dr. Čuvaja in končno tudi sledeča rezolucija:

Trgovina, obrt in industrija imajo za naš narod in za našo državo pri pravilnem in dobrem značaju ogromen značaj. Od njihovega stanja in napredka sta v prvi vrsti odvisna napredek naše države in blagostanje naroda. Zbornica za TOI služijo velikemu cilju, da ščitijo te panoge našega gospodarstva v sodelovanju z državo in samoupravnimi oblastmi. Zato je potrebno, da zbornice uživajo pri vseh oblasteh popolno razumevanje, zaupanje in naklonjenost in da je sodelovanje z državnimi in samoupravnimi oblastmi čim tesnejše. Glede na veliko in važno potrebo, da so zbornice vsestransko informirane o stanju in razvoju posameznih gospodarskih panog svojega področja, se jim mora dati možnost, da dobijo vse potrebne podatke od organizacij in podjetij in vse informacije za pravilno vršenje svojih nalog. Konferenca zbornic z zadovoljstvom ugotavlja, da so gospodarske zbornice v težkih razmerah prvih let narodnega življenja izvršile zaupane jim naloge v mejah možnosti in da so se zlasti v zadnjih letih intenzivno bavile s pozitivnimi nalogami okrog obnove gospodarske preorijentacije in gospodar-

skega ujedinjenja vseh Jugoslovenov. S svojimi konferencami in kongresi so vršile konstruktivno delo na polju pospeševanja našega narodnega gospodarstva.

Konferenca zbornic ugotavlja pri tej priliki z zadovoljstvom, da se je kraljevska vlada na temelju manifesta Nj. Vel. kralja od 6. januarja 1929 resno poprijela dela okrog izvajanja resolucij in sklepov gospodarskih zbornic, pri čemer jim je dajala večjo možnost glede sodelovanja pri izenačenju gospodarske zakonodaje. Gospodarsko življenje zahteva, da se našim zbornicam dá enotna zakonska podlaga, ki jim bo prožila možnost še intenzivnejšega in tesnejšega sodelovanja z upravnimi oblastmi pri pospeševanju narodnega gospodarstva. Konferenca predpostavlja, da kraljevska vlada v polni meri ceni dosedanje delo zbornic na polju ustvarjanja solidarnosti vseh gospodarskih panog in strok in da želi podpreti njihovo stremljenje, da se privedejo v sklad nasprotni gospodarski interesi, kadar in kjer se pojavijo. Konferenca izraža željo, da se čim prej donese enotni zakon o gospodarskih zbornicah, ki bi tem ustanovam zagotovil polno samoupravo in polno možnost iniciativnega izvrševanja njihovih nalog.

Konferenca osvaja v celoti predlog zagrebške in ljubljanske zbornice glede nalog gospodarskih zbornic, navedenih na strani 18 tiskanega referata, in smatra da bi bilo potrebno staviti našim zbornicam v pristojnost one naloge, ki jih danes vršijo francoske zbornice, zlasti v pogledu prisostvovanja potom posrednih delegatov na vseh razpravah in komisijah, kjer se rešujejo splošna gospodarska vprašanja zborničnega področja, v pogledu delegiranja članov v odbore za prometna, pomorska, poštno-telegrafska in carinsko-politična vprašanja ter pogledu aktivnega sodelovanja pri reševanju vprašanj, komunikacij, luk, javnih skladišč in v zvezi s tem s taksnimi in pristojbinskimi vprašanji.

Zato naj zakon daje zbornicam čim širšo bazo glede pristojnosti, da bi iniciativno delo prišlo do čim večjega izraza. Ker je pogoj za aktivnost zbornic razpolaganje z dovoljnimi materialnimi sredstvi, naj se v novi zakon uvrstijo enotni predpisi glede njihovega financiranja, pri čemer naj se uvažujejo osnovna načela referata zagrebške in ljubljanske zbornice. Če pa ne bi bilo mogoče čimprej do-

vesti novega zakona o zbornicah, tedaj naj se čimprej enotno uredi vprašanje zborničnih doklad. Zakon mora tudi predpisati obvezno pomoč zbornici od strani vseh gospodarskih organizacij, ki naj z zbornico na čelu tvorijo zaokrožen harmoničen sistem predstavništva gospodarskih panog.

A. Dolak, strok. učitelj.

Lužila in njih uporaba v lesni stroki.

Kemično luženje.

Ne samo na lesu z vsebino čreslovine, tudi na smreki, javorju, jelši in podobnem se lahko dosežejo vodoporne barve, ako se pripravi osnova s primerno raztopljeno čreslovino v vodi, po usuišenju razvija zaželjena barva bodisi z amonijakovimi plini, ali z gori označenimi raztoplinami.

Čreslovina se uporablja v raznih oblikah in pod raznimi imeni: Sumach (šmak), katechu (katešu), tanin, galova in pirogalova kislina, katehin in brenekatehin.

Poleg dosedaj uporabljenih kalijevih kromatov in galicé ter amonijaka imamo tudi številna «Arti»-lužila, s katerimi je mogoče razviti vodoporne barve. Tako za mehki in trdi les brez čreslovine — «Arti-Paracidol-lužila», za hrastov les — «Arti-Alizarol-hrastova lužila».

Vsa ta lužila sestojijo iz predlužila in razvijalca. Pri kemičnem luženju vobče se mora upoštevati dejstvo, da se prava, končno veljavna barva razvije šele po preteku 24—48 ur in da morajo biti vsi posamezni kosi izpostavljeni enakomerni svetlobi, oziroma uplivi zraka. Pred direktnim uplívom solca se mora varovati, ker povzroča neenakomeren razvoj barve.

Uporaba kemičnih lužil zahteva precejšnje natančnosti in paznje ne samo pri delu, temveč tudi pri pripravljanju raztoplin. Da se prepreči morebitne neuspehe, se morajo upoštevati naslednja navodila:

Zakon mora tudi urediti vprašanje stalne skupne kolaboracije med zbornicami.

Končno prosi konferenca kraljevske vlade, da v bodoče pri sestavi delegacij za konference raznih gospodarskih ustanov čim bolj vpoštevata predstavnike gospodarskih zbornic.

1. Posoda, v kateri se pripravlja raztoplina lužil, mora biti iz stekla, kamene ali porcelana, nikakor pa ne iz železa, ker se predlužilo po uplivi železa razkaja že v raztoplini ter se izgublja učinkovitost.

2. Voda za pripravo lužil mora biti mehka, t. j. prekuhana ali deževnica.

3. Čopiči za nanašanje predlužil ne smejo biti okovani, ali vezani z živo.

4. Raztoplina predlužil izgubi po 48 urah učinkovitost, zato se je ne sme pripraviti več, kakor se je v tem času lahko porabi.

5. Strogo se mora ločiti raztopline predlužil in razvijalcev; dostikrat zadostuje samo ena kaplja razvijalca, da se uniči učinkovitost predlužila.

6. Razvijalec se sme nanašati šele na popolnoma suho predlužilo; tudi se ne sme predlužena ploskev pred nanašanjem razvijalca brusiti.

Kemičnim potom razvite barve se razlikujejo od vodenih z večjo stanovitnostjo in z neobčutljivostjo napram vodi. Pri mehkih lesovih tudi s tem, da so trde (zimske) letnice temnejše barvane kot mehke. Ko je barva popolnoma razvita, se okartači s trdo ščetinasto krtačo, nakar se pokaže barva v polni lepoti.

V obče je treba pripomniti še, da je pri luženju potrebno, da se za luženje vseh delov ene opreme določi eden in isti delavec, da bo barva vseh kosov enotna; kajti skoraj vsak delavec dobi z enim in istim lužilom drugo barvo.

Iz prakse — za prakso!

Novi davčni predpisi.

»Trgovski list« objavlja zanimiv pregled novih davčnih predpisov, ki jih prinašajo »Službene Novine« z dne 27. maja t. l. Ker bodo te davčne izpremembe jako interesirale tudi naše obrtnike, jih prinašamo v sledečem:

»Službene Novine« z dne 27. maja 1930. objavljajo zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih, o katerem smo pred dnevi objavili uradni komunike. S tem zakonom so se novelirala določila skoro o vseh davčnih vrstah, pa tudi odredbe o odmeri davkov, to je splošna določba. Najvažnejše izpremembe in določila so sledeča:

I. Zemljarina.

Dopolnilni davek po vsoti skupnega katastrskega čistega donosa znaša:

od 1.000 do 2.000 Din	2%
od 2.000 do 4.000 Din	3%
od 4.000 do 6.000 Din	3,5%
od 6.000 do 8.000 Din	4%
od 8.000 do 10.000 Din	4,5%
od 10.000 do 12.000 Din	5%
od 12.000 do 15.000 Din	5,5%
od 15.000 do 20.000 Din	6%
od 20.000 do 30.000 Din	6,5%
od 30.000 do 50.000 Din	7%
od 50.000 do 100.000 Din	7,5%
preko 100.000 Din	8%

Dopolnilni davek je z novo lestvico bistveno znižan. Dosedaj je znašal od 1000 do 2000 Din 2% (odbitek 40 Din);

od 2000 do 4000 Din 4% (odbitek 120 Din);

od 4000 do 8000 Din 8% (odbitek 240 Din);

od 8000 do 10.000 Din 10% (odbitek 400 Din);

od 10.000 do 15.000 Din 12% (odbitek 600 Din);

od 15.000 do 25.000 Din 14% (odbitek 900 Din).

Na davčne osnove preko 25.000 dinarjev je znašal dopolnilni davek 12 odstotkov brez odbitka.

II. Zgradarina.

1. Določilom, ki se tičejo ugotavljanja davčne osnove, je dodan nov odstavek, ki se glasi: »Za zgradbe, za katere je prijavljena letna najem-

nina v vrednosti, manjša kot je kosmata najemnina, ki se po prilikah predmeta, kraja, časa in namena more za nje doseči, se ugotovi davčna osnova po odredbi točke 2, toda s tem davčni zavezanec ni obvezan odgovornosti po členu 142. zakona o neposrednih davkih.

Po dosedanjih določilih se je samo za gradbe, ki niso oddane v najem, ocenjevala najemna vrednost po najemini, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje ali najbližje podobno obratovalnico, po izpremembenih določilih pa bo primerjanje (parifikacija) mogoča tudi za zgradbe, stanovanja in obratovalnice, za katere se plačuje najemnina in so torej oddane v najem. Do sedaj parifikacija v najem oddanih prostorov po zakonu ni bila mogoča.

2. Po dosedanjem zakonu so nove zgradbe uživale davčno ugodnost za dobo 20 let samo v mestih s preko 50.000 prebivalci. Po novem zakonu se ta ugodnost razširi tudi na mesta s sedežem banovine in na kraje, ki so proglašeni za kopališča ali letovišča.

3. Za zgradbe, ki so oproščene osnovnega in dopolnilnega davka, za dobo 20 let v spredaj označenih krajih, v ostalih krajih pa za dobo 10 let, se plačuje iz dopolnilnega davka 3% davek od čistega dohodka. Do sedaj ta znižani davek po zakonu ni bil izrecno oproščen samoupravnih doklad, po novem zakonu pa se tudi na ta davek (3%) ne smejo pobirati samoupravni davki in doklade.

4. Pa tudi na ostale zgradbe, za katere se smejo pobirati samoupravne doklade na neposredni davek, se ne sme pobirati nikakoli samostalna samoupravna davščina v zvezi z zakupnim odnošajem.

Potemtakem občine ne bodo smele od dne 1. januarja 1931. dalje pobirati samostalnih davštin na dohodke, ki so zavezani zgradarini. Pri nas pride to določilo praktično v poštev za gostiščino, vodarino in kanalsko pristojbino, ki se vse pobirajo po višini plačane najemnine. V bodoče se

te davščine ne bodo smele več pobirati od plačane najemnine, temveč bo treba, na primer za vodarino, kanalsko pristojbino in podobne davščine iskati drugačne osnove.

Ta odredba pomenja za občine, ki pobirajo davščine te vrste, težak udarec, ki je tem občutnejši, ker se na eni strani nalagajo občinam vedno večje dolžnosti, na drugi strani pa se jim kratijo dohodki.

5. Dolžnost plačevati zgradarino je na deželi splošna samo za kraje, kjer ima sedež sreski poglavar ali ki imajo nad 5000 prebivalcev, čeprav so sela ali selske občine. V teh krajih so tudi kmetske hiše zavezane zgradarini.

Po novem zakonu se v teh krajih za kmečke hiše in za hiše malih obrtnikov v teh krajih in izven okoliš mesta, kopališč ali letovišč, ki niso oddane v najem, določa kosmata najemna vrednost po naslednji tarifi:

Število sob
V selih brez
prebivalstva
V selih s sedežem sresa in izven mestnega, kopališkega ali letoviškega reona

1	Din 300—	Din 400—
2	Din 550—	Din 700—
3	Din 750—	Din 950—
4	Din 900—	Din 1150—
5	Din 1000—	Din 1300—
preko 5	Din 75—	Din 100—

za vsak prostor.

Tarifa je razdeljena na dva dela. Po nižji tarifi se obdavčujejo zgradbe kmetovalca in malih obrtnikov po selih, ki imajo preko 5000 prebivalcev, če niso sedež sreskega poglavarja. Druga tarifa velja za zgradbe malih obrtnikov izven okoliš mesta, kopališč in letovišč in za kmetske hiše v selih s sedežem sreskega poglavarja. Zgradbe kmetovalcev izven okoliš teh krajev so oproščene davka, če služijo izključno kmetovalcem ali njih delavcem za stanovanje.

Za stanovanjski prostor se smatra del, ki je namenjen ali prikladen za stanovanje.

Za malega obrtnika se smatra oni, ki ne dela z več nego dvema pomočnikoma.

Davčni zavezanci, katerim se zgradarina odmerja po tej tarifi, niso dolžni vlagati prijav. To je pa za naše kraje na deželi, kjer najemna vrednost največkrat ne dosega v tarifi določenih pavšalnih zneskov, prav za prav edina ugodnost. (Dalje prih.)

Seja obrtnega odseka Zbornice TOI.

V torek se je vršila seja obrtnega odseka Zbornice TOI. Na dnevnem redu je bilo poročilo načelnika o važnejših gospodarskih dogodkih zadnjega časa in o delu zbornice, specialno o kongresu zbornice v Dubrovniku. Nadalje se je razpravljalo o zbornični izjavi k načrtu obrtnega zakona in zakona o strokovnih šolah. Odsek je obravnaval okrog 100 dispenznih in komisijskih prošelj in važnejših obrtnopravnih vprašanj. Podelitev podpor obrtnim nadaljevalnim šolam in imenovanje zastopnikov v odboru teh šol se odložilo na prihodnjo sejo. Podelile so se končno nekatere podpore za obrtno pospeševanje, odnosno za strokovno izpopolnitev v inozemstvu.

Varenje bakrenih posod.

Pri varenju bakrenih posod se pojavljajo čisto težave v tem, da baker rad pregori. Zato se priporoča, da se poslužujejo varilec novega načina varjenja. Pločevini, ki se imata zvariti, se zapogneta na koncih v kot okrog 60 stopinj. Oba roba se položita z zapognjenim kotom drug proti drugemu toda tako, da ostane med roboma še majhen prostor. Na ta način nastane majhen, na dnu nekoliko odprt (špranja) žleb. Ta žleb se nato napolni z varilno snovjo in varenje se izvrši. Pri tem steče en del varilne snovi na spodnji del obeh pločevinastih robov, kjer se zalije v isti ravni z obojema ploščama. Zvarni šiv ni samo gost in trden, temveč ima tudi lepo obliko.

Kaj je novega

Borze: Tuje valute so stale v prošlem tednu v dinarjih: Berlin (nemška marka) 13:52, Budimpešta (pengő) 9:90, Curih (švicarski frank) 10:96, Dunaj (avstrijski šiling) 8:—, London (angleški funt) 275:18, Newyork (dolar) 56:60, Pariz (francoski frank) 2:22, Praga (čehoslovaška krona) 1:68, Trst (lira italijanska) 2:96.

Nj. Vel. Kraljica Marija je dospela prošle nedelje s princem na Bled, kjer je bila od občinstva viharno pozdravljena, koder se je prikazala.

Veliko zborovanje obrtniških organizacij iz cele države, katerega se udeležijo tudi delegati slovenskih zvez in obrtnih zadrug, se bo vršilo 15. junija v Beogradu.

Na konferenci zbornice v Dubrovniku so se vse zbornice države, izvenmši beograjske, izjavile za to, da naj ostanejo zbornice skupne in da naj te podeljujejo obrtne liste, a ne državna oblastva.

Dr. Albert Kramar, bivši minister, je imenovan za člana Vrhovnega zakonodajnega sveta.

Grški gospodarski predstavniki, ki so napravili oficijelni obisk v Jugoslavijo, se nahajajo od četrtka v Sloveniji, kjer si v petek ogledajo Bled, v soboto razne gospodarske institucije in industrijske naprave v Ljubljani in okolici, nato pa v nedeljo odpotujejo v Maribor.

Turški poslanik v Beogradu je ob priliki neke ankete izjavil, da je Turčija vnet pristajš pokreta, ki gre za tem, da se ustvari gospodarsko sodelovanje vseh balkanskih držav.

Konferenca Male antante se bo vršila od 25. do 28. junija v Šterbskem Plešu na Slovaškem ter bo razpravljala o važnih političnih in gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunije.

Ljubljanski velesejem ima letos rekorden obisk, ki bo predvidoma presegal 100.000 obiskovalcev.

Za znižanje ljubljanskih občinskih doklad od 60 na 40 odstotkov se je zglasila deputacija gospodarskih krogov pod vodstvom župana g. dr. D. Puca pri predsedstvu vlade in finančnem ministru ter je upanje, da bo deželni obrtniški ustreženo.

Državna hipotekarna banka je znižala obreštno mero za lombardna posojila od 8 na 7 odstotkov z veljavnostjo od 1. junija t. l.

Zveza industrijev v Ljubljani je imela v sredo občni zbor, na katerem je med drugim zavzela stališče glede načrta obrtnega zakona, ki ga je smatral kot enega najboljših zakonskih načrtov.

Zakon o cestah je izpremenjen z dodatnimi določili, ki jih je pravkar podpisal Nj. Vel. kralj.

Naša trgovinska bilanca kaže v aprilu pasivnost za 87 milijonov dinarjev, skupno za letošnje prve štiri mesece 533 milijonov dinarjev, napram 4377 v letu 1929 in 7633 milijonov Din v letu 1928.

Sanacija Saveza hrvatskih seljaških zadrug, ki je utrpel velike izgube radi slabe stare uprave in propada velebanke, se bo v kratkem izvršila s pomočjo Din 5.200.000—, katere bo dala na razpolago država.

Izseljevanje iz Jugoslavije je glasom statistike izseljeniškega komisarijata v Zagrebu znašalo letos do konca aprila 15.000 ljudi, od teh največ iz Savske banovine, nato sledi Dunavska banovina in na tretjem mestu Dravska banovina.

Spanija je prepovedala uvoz žita in moke, dokler se ne bo cena moki španskega izvoza dvignila na 53 peset za 100 kilogramov.

Madžarska demonstrira ob 10-letnici triansonske pogodbe proti mirovnim pogodbam ter zahteva njihovo revizijo in priključitev odzutih ji dežel.

Spor med Vatikanom in Anglijo je nastal radi energičnega nastopa predsednika na Malti proti politikujoči italofilski duhovščini in je angleški poslanik zato zapustil Vatikan.

Svetovne cene za razne surovine še vedno nazadujejo in v Nemčiji bo železna industrija morala zato znižati mezde za 10 odstotkov, da krije izgube pri železu.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)
d. n. o. z.

Centrala v Ljubljani • Lastnik Franjo MediĆ
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarsko stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrofi

Obrtniki udeležite se razstave in proslave 10 letnice „Obrtniškega društva“ v Brežicah, ki se vrši 8. junija t. l.

Razstava pohištva na velesejmu.

Da v izdelovanju pohištva napredujemo, to nam kaže sedanji velesejem. Zalibog se k nam še vedno uvaža jako mnogo pohištva iz tujine in to predvsem iz Avstrije in Ogrske. Nemci sami nam priznavajo, da smo v konstrukciji pohištva precej napredovali, ter vidijo v nas resnega konkurenta na domačem in v bodoče tudi na tujem trgu. Naše blago se pred vsem odlikuje po fini liniji in solidni izdelavi, a v luksuznem produktu smo, glede na modele in tipe, že v vrsti s prvovrstno tujo industrijo.

Zalibog med našimi konsumenti za pohištvo ni pravega zanimanja, niti se ne upošteva domač produkt. Tuje še vse preveč vleče in se stavi za vzgled.

Da ni pravega razumevanja med ljudstvom za naše blago, so v marsičem krivi mizarji sami. Vsaka stvar potrebuje, preden se uveljavi, gotove reklame. Z reklamo in propagando za naš produkt se pri nas malo pečemo ali pa nič. Edina reklama je razstava na velesejmu. Ko ta mine, ostanejo samo medli spomini in v slučaju potrebe se spet seže po tujem blagu. Mizarji se morajo zavedati, da oni, ki kupi, koče, da se mu blago s sistematično propagando vsili. To se dogaja pri vseh predmetih konsuma. Misel, kako izpeljati to, mora priti iz mizarjev samih. Začeti bi morali s sistematično reklamo po drugih pokrajinah naše države, kamor se uvaža veliko blaga iz Budimpešte.

Hrvatje in Srbi sedaj vidijo na sejmu, kaj imamo in kakšno je naše blago. Prepričali so se, da se tudi doma dobe prvovrstni izdelki, ki v marsičem prednjačijo pred tujimi. Ako se pa na Hrvaškem in v Srbiji začne z dobro reklamo za naš produkt, smo lahko zagotovljeni, da uspeh ne bo izostal. Dovolj je, da se tam plasira par oprem in te bodo same delale propagando za naše blago. Glavno je pač, da se začne. Zato pa je potreba, da se mizarji organizirajo in začnejo skupno akcijo v tej smeri. Velesejem naj našim vrlim mizarjem samo pokaže pot, po kateri je treba iti, da se pride do cilja. Sedanja trgovina pa zahteva, da gre producent do kupca in ga prepriča o lastnostih blaga in in ne narobe. Konkurenca je velika in samo oni, ki so res agili in trdni, ostanejo.

Mihelčič star.

O elektrifikaciji dravske banovine.

(Nadaljevanje.)

Leta 1926. je zgradila elektrarna škofja vas - Smarjeta pri Celju omrežje, ki je priključeno na falsko elektrarno. Transformator ima za 10 KW, okroglo 50 odjemalcev električnega toka, ki ga oddaja krajem Škofja vas in Smarjeta. Instaliranih je približno 200 žarnic in 2 motorja.

V istem letu je zgradil g. Franc Dolenc, lesni trgovec v Školji Loki, v Predvoru nad Kranjem svojo elektrarno na vodni turbinski pogon. Delazmožnost elektrarne znaša 60 KW, istosmerni tok, katerega napetost je 220 voltov, oddaja v Predvoru, Gmajno, Tupaliče in Novo vas ter ima okroglo 80 konsumentov s 300 instaliranimi žarnicami.

Leta 1926. je zgradila tudi občina Murska Sobota svoje električno podjetje in postavila transformator, ki dobiva tok od falske elektrarne. Ima približno 300 odjemalcev in okroglo 4000 instaliranih žarnic. Iz precej točnih podatkov, katere nam je poslala ta elektrarna, posnemamo, da ima elektrarna priključenih 121 električnih aparatov za različne porabe, nad 100 električnih likal, 35 motorjev, 15 električnih črpalk za vodo, 16 ventilatorjev, 11 sesalcev prahu in drugih podobnih aparatov.

Leta 1927. je zgradila Zadruga elektrarna pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah svojo elektrarno, koje delazmožnost znaša 30 KW. Tok je istosmerni in ga oddaja trški občini Št. Lenart ter ima približno 40 konsumentov s 500 instaliranimi žarnicami.

V letu 1927. je zgradil svojo elektrarno nad Duplico pri Kamniku g. Ivan Bonač, tovarnar za papir in lepenko na Količevem. Delazmožnost elektrarne znaša 250 KW in ima visoko napetost 3150 voltov. Omrežje elektrarne je napeljavano v tovarno na Količevem, kjer se tok transformira na 380/220 voltov. Tovarna rabi tok izključno za lastno porabo.

V tem letu je zgradil g. Anton Sopotnik v Seščah, pošta Sv. Pavel pri Preboldu, lastno elektrarno, katero rabi tudi le za lastno porabo.

(Konec prihodnjic.)

Pristopajte k Obrtniški Samopomoči!

Obrtniška Samopomoč Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani je poslala vsem zadrugam in obrtnim društvom okrožnico, v kateri jih poziva, da delujejo za pristop novih članov. Okrožnica pravi:

»Obrt. Samopomoč Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani je na zadnjem obnem zboru sklenila podporo za 10 odstotkov povišati. Ako bi bilo zadostno število članstva, bi se bile podpore lahko povečale za večjo vsoto in obenem bi se bili lahko prispevki znižali. Zato vabi Obrtniška Samopomoč obrtništvo k vstopu, ker s tem vsak koristi samemu sebi in pa skupnosti. Čim več nas bo, tem ceneje bomo zavarovani. Tudi v interesu sedanjega našega članstva je, da vabi tovariše k vstopu, ker s tem le sebi koristi.

Ker je bilo veliko slabo plačujočega članstva, se je začelo leta 1298. čistiti z izključevanjem. Radi početnega velikega števila smrtnih slučajev je nastalo za kratek čas pomanjkanje denarja. Radi tega in pa radi čiščenja so nastale govorice, da društvo nima denarja, da razpada in d ga vse članstvo zapušča. Ker se povsodi najdejo zavistniki in grdi jeziki, ki drugim nič ne privoščijo, so nalašč širili take govorice in ljudje so jim res nasledili, iz društva izstopali, drugi pa niso hoteli pristopiti.

Radi teh zlobnih govoric društvo seveda ni razpadlo. Ravno nasprotno: na trdnjših nogah stoji kakor kadarkoli prej in je imelo koncem 1. 1929. čez 82.000 Din imovine. Članov je okoli 700 in podpora se bo zvišala s 1. junijem od 3000 Din na 3300 Din.

Načelstvo bi pa rado znižalo tudi prispevke. Radi premalega števila članstva žal to za enkrat ni mogoče.

Sedaj se plačuje mesečno za člana po 10 Din, pri zadostnem številu članstva bi se pa tudi lahko za polovične prispevke dajale večje podpore. Vse to je seveda odvisno le od obrtništva in bi prišlo seveda v prid tudi le obrtništvu.

Do danes smo na podporah za 114 smrtnih slučajev izplačali 385.000 Din, kar je le precej denarja, kateri se je izplačal v prid, tolažbo in uteho svojcem obrtnikov, katere je nesreča zadela. Nesreča pa lahko zadene vsakega, naj bo mlad ali star, pa naj gre za nezgodo ali bolezen. Ako je zavarovan, je vsaj brez skrbi. Se le v nesreči in največji stiski človek vidi, ko dobi podporo, kako blagodejno to vpliva, ako je človek zavarovan, ako ravno se je mogoče poprej večkrat jezil, češ da stane to preveč denarja.

Zato vas vabimo še enkrat v naše vrste, ker s tem ne koristite samo skupnosti, ampak največ sebi, ker bo potem mogoče stvar tako urediti, da se bodo dobile za male prispevke zadostne podpore.

Škodljiv pojav je pa tudi, da hoče skoro vsaka zadruga zase imeti lastno Samopomoč in tako nastanejo in ostanejo same male, bolehave in brezpomembne organizacije, katerih nobena ne pride do razmaha, ker je premalo članstva in premalo denarja. Zato bi bilo edino pravilno, da se vsa ta društva likvidirajo, odnosno, da se priključijo zvezni Samopomoči.

Potem bo stvar popolnoma drugačna. Vse bi bilo poenoteno in z manjšimi stroški idvršeno. Le pri velikem številu članstva se da vse in vsestransko povoljno urediti. Tako bi se uresničila prislovica: V edinstvu in združenju je moč. Nesloga in separatizem pa le slabita vsako organizacijo.

Prilagamo en izvod pravil in sklepov občnih zborov ter 10 pristopnih izjav in prosimo, da se članstvo na to velevažno institucijo opozori.

Zadostuje dopisnica na društvo ter bo tajništvo vsakemu vse potrebno poslalo.

Načelstvo.

Opozorjamo naše obrtništvo na ta klic naše Samopomoči in pozivamo vsakega, da takoj pristopi k tej velekoristni dobrodušni obrtniški ustanovi.

Iz organizacij

Strokovna zadruga čevljarjev v Zireh obvešča svoje člane, da se bo vršila letošnja vajenska preizkušnja v nedeljo 22. junija in sicer za vse vajence, ki jim do 30. junija 1930. potече učna doba. — Mojsini se naprošajo, da svoje vajence, ki pridejo za preizkušnjo v pošte, o tem obveste s pozivom, da vsi najpozneje do 10. junija predložijo v zadrugi pisarni svoje delavske knjižice in odhodna spričevala tuk. obrtno - nadaljevalne šole. Hkratu se člani naprošajo, da prijavijo zadr. načelstvu vse svoje pomočnike, ki iz raznih vzrokov še niso delali vajenske preizkušnje. — Odbor.

Razno.

Jean Schrey — 75-letnik.

Jean Schrey, znani in priljubljeni bivši lastnik pekarnice v Ljubljani in družabnik tovarniške tvrdke Bizjak & drug v Rogški Slatini, je slavil prošle dni svojo 75-letnico. Vrlemu gospodarju, ki se je vedno krepko zavzemal tudi za pravice obrtnega stanu, naše najlepše čestitke.

Pomagajmo tovarišu pogorelem! V sredo popoldne, ko je divjalo silno neurje po ljubljanski okolici, je udarila strela v hišo Alojzija Medveda, krojača in sodavičarja pod Studenskim klancem pri Stični. Večji del orodja in pohištva je ostalo žrtev plamenov. Prav tako tudi žito. Radi pomanjkanja vode je bilo gasenje silno otežkočeno. Značilno je, da je hiša pogorela že tretjič. Komaj si je gospodar nekoliko uredil in popravil hišo, že ga je zopet doletela nesreča. Vrh tega je bil Medved zavarovan le za neznatno vsoto. Pogorelec ima ženo in več nepreskrbljenih otrok, ki nimajo kam pod streho. Tovaršice obrtnike prosimo, da priskočijo na pomoč s kakim prostovoljnim darom, ki naj se pošlje na uredništvo ali na naslov: Lojze Medved, Vir-Stična.

Državni dohodki Jugoslavije so bili v preteklem letu za 663 milijonov Din večji ko v letu 1928. Največji je bil prevešek pri indirektnih davkih, skoraj za 300 milijonov Din.

Glede trgovskih pogajanj s Turčijo beremo, da je turška vlada izvedla vse priprave, da se pogajanja z Jugoslavijo pričnejo. Pogajanja naj se vršijo v Carigradu.

Lesna konjunktura. V zadnjih časih se mnogo toži, češ da naš izvoz lesa in lesnih izdelkov občutno trpi radi hude konkurence drugih držav, posebno skandinavskih in Rusije. Statistični pregled o našem izvozu v zadnjih letih kaže, da smo v letih 1925. in 1926. preživljali hudo krizo, leta 1927. je nastopila za našo lesno trgovino izredno ugodna konjunktura, ki pa se je tekom leta 1928. in 1929. jako poslabšala in je tudi letošnje leto v znamenju poslabšanja kupnje. Leta 1928/29. je padel naš izvoz stavbnega lesa od 1.470.000 na 1.400.000 ton, malenkostno je narasel le izvoz drv in železniških pražov. Jugoslavija je glavni dobavitelj lesa za južne evropske trge in sicer Italijo, Španijo in Francijo. Prodamo precej tudi v Afriko in Južno Ameriko.

Uveljavljanje naših sporazumov v Haagu in Parizu. Iz Beograda poročajo, da je naš poslanik v Parizu g. dr. Spalajković 4. t. m. deponiral pri francoskem zunanjem ministru naše ratifikacijske listine o haasskem sporazumu, ki se nanaša na ureditev vojne odškodnine (reparacij). Od Nemčije bomo za enkrat dobivali skozi 37 let letno 68 milijonov zlatih mark (892 milijonov Din). Po Youngovem načrtu dobimo 65 milijona Din letno. Od madžarskih reparacij dobimo nekaj čez 2%. Od Avstrije ne dobimo nič več. Naš dolg za osvoboditev (1958 milj. Din) in dolg za državna posestva, ki smo jih dobili po Avstro-Ogrski (19 milijard in 802 milijonov Din) je poravnani. Vsega dolga se nam je v Haagu odpustilo za 22 milijard 412 milijonov Din. — Z ureditvijo reparacijskih vprašanj v Haagu, ki je stopila končno v veljavo z ratifikacijo, moramo zaznamovati ne samo velik finančni, temveč tudi politični uspeh.

Anketa o avtotaksah. Prošli teden se je vršila na ljubljanskem magistratu anketa o ljubljanskih avtotaksah. Določena je bila tarifa, ki znaša Din 10 za prvih 600 m, za vsakih 250 nadaljnjih metrov pa po 2 Din. Računa se od stopnja do cilja. Zunaj Ljubljane za prvih 600 m Din 10, za vsakih 200 nadaljnjih metrov pa po 1 Din. Plača se voznja nazaj, četudi gre avto prazen.

Prvo kolo »Waffenrad« v Jugoslaviji se je ob navzočnosti predstavnikov oblastev in gospodarskih korporacij izdelalo v celoti v novi tvorni koles in avtomobilov tvrdke Jugo -

Steyer v Šiški v bivši tovarni Keršič. S tem smo se začeli osamosvajati od uvoza tudi v tej važni industrijski panogi.

Za pospeševanje tkalskega domačega obrta v Dalmaciji je pokrenila banska uprava v Splitu akcijo, ki naj potem prirejanja tečajev dovede do prvovrstne izdelave domačega blaga in narodnih vzorcev, s katerimi bi ljudstvo zaslužilo lepe denarje pri letoviščarjih.

Amerika se oborožuje kljub vsem svojim miroljubnim izjavam ter je pravkar sklenila zgraditi za eno milijardo dolarjev novih bojnih ladij.

Rudarsko zavarovanje v Sloveniji pri 15 samostojnih bratovskih skladnicah kaže, da je bilo lani zavarovanih 15.587 polnopravnih in 28.514 drugih zavarovancev, bolniška blagajna je imela 12,8 milj., nezgodna 2,34 milijonov, pokojninska pa 11,46 milj. Din dohodkov, izdatkov pa balniška 12,6, nezgodna 2,35, pokojninska pa 8,86 milijonov Din.

Brezposelnost v Nemčiji je zadnje čase narasla, tako da znaša število nezaposlenih delavcev, ki uživajo državno podporo 1.600.000.

Trgovinska bilanca Rusije kaže v prošlem tromesečju velik porast tako na uvozu kakor na izvozu; samo lesa se je izvozilo za ca. 50 milijonov rubljev napram 35 milijonom v prejšnjem četrtletju.

Dobave.

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. junija t. l. ponudbe glede dobave kaučuk cevi. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 12. junija t. l. ponudbe glede dobave 6 parov gumijastih rokavic za elektrotehniške ter glede dobave usnatih jermen. — Pomorska vojna akademija v Dubrovniku sprejema do 14. junija t. l. ponudbe glede dobave 176 parov čevljev. — Dne 20. junija t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertalna licitacija glede dobave vodovodnih cevi. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Direkcija državnih že-

leznic, gradbeni oddelek v Ljubljani, sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede dobave raznega lesa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Zgradba Dečano - Lumbarskega kanala v Metohiji. 17. junija 1930. se vrši v računsko - ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe, Masarikova ulica 2 v Beogradu, prva ofertalna licitacija za izdelavo Dečano - Lumbarskega kanala v Metohiji (ob bivši črnogorsko-albanski meji). Proračunska vsota je 2.729.241,25 Din. Kavcija v iznosu 187.000 Din za domače, a 374.000 Din za tuje podanike, se polaga pri blagajni ministrstva za zgradbe na dan licitacije, najkasneje do 10. ure. Načrt, proračun in pogoji se morejo vpogledati v računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe vsak delovni dan od 8. do 12. ure popoldne in od 4. do 6. ure popoldne. Ponudbe se sprejemajo samo od onih dražilcev, ki se izkažejo s potrdilom o plačanih davkih za tekoče tromesečje, z uradnim odobrenjem ministra za zgradbe, da se morejo udeleževati licitacij te vrste in s potrdilom pristojne zbornice, da so sposobni izvršiti dobavo.

Oddaja slikarskih del. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede oddaje slikarskih del v poslopju centralne ambulante državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem oddelku).

KOVAŠKO OGLJE

PRAŠKI
ANGLEŠKI
IN DOMAČI KOKS

STALNO V ZALOGI PRI

LIRIJA, družba z o. z. Ljubljana
DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 46

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje

Specialna tovarna strojev za obdelavo lesa
KLEIN & STIEFEL V FULDI

Zastopnik:

PETER ANGELO
Ljubljana, Gledališka ulica št. 4/I

Specijaliteti: mizarški in kolarski stroji, posamezni in v vsaki kombinaciji z vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi val stroji za jermenski pogon

Dolgotrajen kredit brez menične podlage
Zahlevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika

Kupujte pri domačem obrtniku!

IVAN FIGAR
LJUBLJANA

Gospodstvska cesta. Vošnjakova ulica št. 6
(v bližini restavracije „Novi Svet“)

Zaloga, izdelovanje in popravila vsakovrstnih pil (turpija) in rašpel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Pri večjem naročilu primeren popust.

Plačam enostransko tovarnično.

Čitajte in razširjajte
„OBRTNI VESTNIK“

Naksos in šmirgel
Carburundum
v prahu in zrnu.

Silicium-Carbid
drsalci za brušenje
terazzo in kamna.

„Elektrocorund“
plošče za brušenje vodnih žag,
orodja i. t. d. ima vedno v zalogi
Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva c. 30

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ

LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Figovca)

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopju)

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposits itd. itd.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvežkam